

امکان سنجی فنی بکارگیری قطارهای طولیل در شبکه حمل و نقل ریلی

محمدسعید منجم، استادیار، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی تهران¹
سیدمحمد سادات حسینی، استادیار، مدیرکل مرکز تحقیقات راه آهن جمهوری اسلامی ایران²
سعید بهزادی شهربابک، کارشناس ارشد عمران - راه و ترابری، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی تهران³

¹ monajjem@kntu.ac.ir.09123881161

² sadathoseini1@yahoo.com.09123359356

³ Saeedbehzadi20@yahoo.com.09133937904

چکیده

در اکثر کشورهای دنیا حمل و نقل نقش اساسی را در اقتصاد ایفا می‌کند، از این رو باید سیستم‌های حمل‌ونقل قابل اطمینان و کارآمدی ایجاد شوند که با حداقل هزینه ما را به اهدافمان برسانند. با گسترش روزافزون معادن و افزایش حجم بار نیاز به افزایش ظرفیت در بخش حمل‌ونقل ریلی می‌باشد. یکی از بهترین و کارآمدترین راهکارهای افزایش ظرفیت حمل‌ونقل ریلی استفاده از قطارهای طولیل می‌باشد. این سیستم‌های حمل‌ونقل دارای ویژگی‌های خاصی می‌باشند و به علت نقش اقتصادی موثر در جابه‌جایی بار در خیلی از کشورها به کار گرفته شده‌اند و در اکثر کشورهای پیشرفته قطارهای سنگین و طولیل به صورت یک الزام اقتصادی در آمده‌اند. با توجه به اینکه کشور ایران از نظر معادن غنی می‌باشد، لازم است حجم بار زیادی بین معادن و کارخانه‌ها جابه‌جا شود که سیستم قطار طولیل قادر است حجم بسیار زیادی بار را بین این دو نقطه جابه‌جا کند. در کشور ایران هنوز استفاده چندانی از این سیستم حمل‌ونقل به عمل نیامده است و هدف اصلی در این نوشتار بررسی فنی امکان به-کارگیری این سیستم در ایران است. در این مطالعه مسیر بافق-زرین‌شهر به عنوان مطالعه موردی انتخاب شد و نمودارهای تقاضا و ظرفیت مسیر برای وزن‌های مختلف قطار ترسیم شد و نشان داده شد که این قطارها افزایش قابل توجهی در ظرفیت مسیر ایجاد می‌کنند.

کلید واژه: قطار طولیل، افزایش ظرفیت، امکان‌سنجی فنی

